

Gastenboek

Gastenboek

Jacqueline Beijlen-Geerts

Tekst: *Jacqueline Beijlen-Geerts*
Grafische vormgeving: *Rien Beijlen*
Fotografie: *Nel van Dijke(Studioopzolder), Rien Beijlen*
Oude ansichten: *fotografen in de Diois*

ISBN: 978-94-02144-09-3

© Jacqueline Beijlen-Geerts

1. Wat eraan voorafging

De kiem om naar Frankrijk te gaan ontsproot ergens in de eerste helft van de zeventiger jaren. Echtgenoot Rien en ik woonden toen samen in een groot herenhuis in Haren. De eigenaresse had de verhuur van de kamers uitbesteed aan haar kleinzoon, die zelf de zolderetage bewoonde. Het was een leuke vent, iets ouder dan wij en hij studeerde ook. Met Arie en zijn vrienden hadden we heel veel plezier.

Op de begane grond van ons pand was een dierenwinkel gevestigd. Het contact tussen Arie en deze winkelier verliep niet zo goed. Daarom verzonnen we een geintje. Een bevriend stel kwam op een dag in chique kleding het pand van alle kanten bekijken. Een andere vriend speelde een makelaar, die met grote tekeningen liep te zwaaien. Het moest lijken alsof er een geïnteresseerde koper was en dat onze onderbuurman dus naar zijn zaak kon fluiten. Of hij ons gezien heeft, of hij er überhaupt een beetje bang van werd...we wisten het niet. Maar wekenlang verkneukelden we ons over het mogelijke resultaat.

Ook Tonnie, vertegenwoordigster van een bepaald wijnmerk, woonde in dat huis. Regelmatig kwam haar baas "even binnen wippen", zogenaamd om dozen wijn te brengen. Wij bemoeiden ons er niet mee en dronken gewillig de wijn op. Zij had interessante kennissen, o.a. een bekende toneelspeler in Groningen. Wij vergezelden haar toen hij eens een feestje gaf. Ik leerde in die tijd net een beetje alcohol te drinken. Die avond ging het er wat ruiger aan toe, het was de enige keer in mijn leven dat ik echt dronken ben geworden. Vandaar dat wij naar huis gingen en Tonnie bleef achter. Diep in de nacht schrokken we wakker van water dat door het plafond onze kamer insijpelde. Vlak daarna kwam zij binnen stormen, helemaal verwilderd:

"Hij ligt bloot in mijn bed!"

"Ja, wat denk jij dan? Die speelt op zijn eigen feest alleen maar taxi voor jou?"

Wij hadden wel een idee over wat die man in gedachten had. Zij was tenslotte een mooie vrouw om te zien.

Toen wij haar vroegen waar het water vandaan kwam, was het antwoord:

"Ik ben maar bloemen water gaan geven."

Of was het een koude douche voor de man? De bloterik was overigens inmiddels wel van het toneel verdwenen.

Met haar hadden we nóg een leuk grapje. Zij vond het praktisch om een kastdeur in tweeën te zagen, had daarvoor een elektrische zaag geregeld, maar durfde het klusje niet zelf uit te voeren. Ze vroeg of Rien dat wilde doen. Die vroeg nog:

“Is de kast leeg?”

Ja, dat was het geval, dat dacht ze tenminste. Even later had hij een mouw van haar Afghaanse winterjas afgezaagd. Ze gaf geen krimp.

Lange tijd had ze een knipperlichtrelatie met Arie, totdat deze verkering kreeg met een bloedmooie verpleegster, die – misschien wel daardoor – zeer zelfbewust en zelfingenomen was. Ze werd meteen meesteres in het huis, keek nieuwsgierig in mijn keuken naar wat er in de pannen zat en leende ongevraagd onze spullen. Nou waren wij ook wel heel rijk in die tijd: we hadden voor 25 gulden een wasmachine op de kop getikt en alle studenten om ons heen genoten ervan mee. Het huishouden was aan deze verpleegster niet besteed, dat deed goedgezind Arie. Hij zag niet, wat wij wel zagen: dat ze absoluut niet geschikt was voor hem. Het is gelukkig nooit tot een confrontatie gekomen: wij verhuisden en zij waren al snel weer gescheiden. Maar voor het zover was gingen ze nog samen op vakantie, naar Zuid-Frankrijk. Ergens op een strand stonden een paar tentjes, dus zij zetten die van hen er naast. Toen ze 's ochtends opstonden, bleek dat ze op een naaktstrand kampeerden. Ze kwamen enthousiast terug en zeiden:

“Dit is echt iets voor jullie!”

Waarom, dat is me tot op heden niet duidelijk. En het duurde nog jaren voor wij ons bloot durfden te geven.

Inmiddels had een andere vriend ons gewezen op een landarbeidershuisje, dat ergens in de kop van Groningen te koop stond. Wij kregen het voor een spotprijs in handen, voor 19.500 gulden, inclusief kachels, vloerbedekking en gordijnen. Dat leek een andere vriend uit het Harense clubje, Hans, ook wel wat. Hij kocht het huisje tegenover ons en daar gingen de geintjes gewoon door.

Op de hoek van ons straatje woonde toen een lief, oud baasje. Een paar keer per dag deed hij op vaste tijden een ronde door het dorp en overal maakte hij een praatje. Eigenlijk was hij een wandelende Telegraaf. Daarom bedachten we een grap: we zouden doen alsof wij van partner hadden gewisseld. Dus 's ochtends, als buurman zijn eerste ronde deed, zouden de mannen in ochtendjas elkaars pad kruisen, op weg naar de eigen echtelijke stonde. Zover is het nooit gekomen, maar wekenlang hadden we voorpret.

Het was een geweldige tijd, daar in dat kleine dorp. Voor het jaarlijkse reisje van de dorpsvereniging werden wij ook uitgenodigd.

“Je moet wel vroeg opstaan”, waarschuwde het bestuur. Ze dachten zeker dat alle studenten tot laat in de ochtend in bed lagen. Rien ging toen voor zijn stage al om half zeven 's ochtends de deur uit, maar dat was hen niet opgevallen. Ook ik was in die tijd vroeg op pad. Ons huisje lag 25 kilometer van mijn stageplek en die afstand moest ik regelmatig liftend overbruggen. Dat lukte vaak, zelfs de politie bracht me een keer op de plek waar ik moest zijn. Alleen de laatste keer ging het niet zo goed. De bestuurder bleef maar doorvragen of het niet gevaarlijk was, dat een jong meisje ging liften. Tenslotte kon je wel verkracht worden. Ik voelde me steeds ongemakkelijker in die auto.

Bij ons huisje aangekomen raakte hij helemaal in vervoering:

” Zo'n huisje heb ik altijd al eens van binnen willen bekijken. En waar slaap je, boven?”

Ik wilde wegrekken, maar durfde niet: elke keer als ik het portier opende, deed hij hetzelfde. Dan klapte ik de deur weer dicht en bleef zitten. Uiteindelijk kreeg de overbuurvrouw argwaan en zij opende haar voordeur: ik stormde bij haar naar binnen en de engerd reed gelukkig weg. Het was de laatste keer dat ik op die manier reisde.

De dorpsbewoners vonden dat Rien nog “ontmaagd” moest worden, dus namen de mannen hem eens mee naar een echte nachtclub. Ook al was hij als student wel wat gewend, hun hoeveelheid drank kon hij niet aan. Behoorlijk aangeschoten werd hij bij mij afgeleverd.

Tijdens het derde jaar van mijn studie aan de Sociale Academie liep ik een gecombineerde stage: het accent lag in het begin vooral op cultureel werk, in het tweede deel meer op het buurtopbouwwerk. Zowel in de praktijk als vanuit de academie had ik fantastische begeleiders.

Het ging zo goed, dat ik aan het eind van het stagejaar er een baan aangeboden kreeg. Toch weigerde ik die: 55 uur werken per week, een avondstudie daarnaast, plus -vanwege mijn leeftijd- in de avondopleiding teruggeplaatst worden naar het tweede jaar....dat ging me te ver. Dus toch weer naar de dagopleiding.

Ik moest kiezen tussen cultureel werk en opbouwwerk. De eerste groep bestond uit echt aardige studenten, de tweede uit een stel onmogelijke harken. Ik wist dat het moeilijk zou worden, maar koos toch voor de inhoud. Wat een crime! Het was op het toppunt van de democratisering, die periode. We bepaalden zelf het studiemateriaal, de docenten en de jaarbeoordelingen. Ook

het eindexamen mochten we zelf vorm geven. In “mijn”groep van betweters zou ik volledig ondersneeuwen, dus ik besloot mijn examen alleen te doen, niet samen met hen. Dat viel natuurlijk helemaal verkeerd, dus kwamen ze als toeschouwer erbij zitten. Ik had wel lef toen, koos als examinator iemand die absoluut andere opvattingen had over opbouwwerk als ik. Het examen had geen kwartier langer moeten duren, anders had ik de discussie verloren en mijn diploma niet gehaald.

Een half jaar voor dit examen vond ik het slim om alvast te oefenen met een sollicitatie. Tot mijn verbazing werd ik uitgenodigd en daarna nummer een op de voordracht. Maar wel onder een absolute voorwaarde: het werd niet getolereerd dat Rien en ik zouden gaan samenwonen, in die streng christelijke gemeenschap. En ik moest me beslist vestigen in het dorp in Overijssel, op 125 kilometer van onze woning in Groningen. Maar ja, ik wilde die baan graag.

Dus verkochten we ons eerste huisje. Dat hadden we toen al aardig verbouwd. Het benodigde geld verdienden we met vakantiebaantjes. Zo was ik als negentienjarige soms helemaal alleen op de zwaarste afdeling van een psychiatrisch ziekenhuis. Dat liep een keer ook bijna fataal af: een jong meisje nam mij van achteren in de wurggreep en alleen omdat ze onder de medicijnen zat, kon ik me bevrijden. Ze ging de isoleercel in, maar niemand zag dat ze mijn aansteker te pakken had. Even later stond alles daar in de brand en moesten we met spoed met alle patiënten het pand verlaten.

Toen ik er werkte, deed het me allemaal niet zoveel. Pas na afloop van deze intensieve weken kreeg ik het even heel zwaar met wat ik allemaal had meegemaakt.

Rien verdiende in diezelfde periode grof geld bij de buurman, een koppelbaas, die werk regelde in Duitsland. Later beseften we de risico's die hij had genomen: je zult maar van een stelling naar beneden tuimelen, onverzekerd..

Maar ja, met dat geld konden we wel de verbouwingen bekostigen. De houten schuur was verrot, dus de eerste klus was het afbreken hiervan en vervolgens een nieuwe van steen op metselen. Toen de balken aan elkaar bevestigd moesten worden, sloeg Rien zo hard op zijn duim, dat ie meteen naar het ziekenhuis afgevoerd werd. De volgende klus ging ook niet fantastisch. Riens vader had een hobbyboek cadeau gegeven, waarin onder andere stond hoe je zelf raamkozijnen kon vernieuwen. We lieten nieuwe kozijnen maken, haalden de oude er zelf uit...en toen viel de kalk van de muren. Dat stond net niet in het

hobbyboek. Gelukkig waren er toen al klusjesmannen die adviezen gaven, dus het werd weer opgelost.

Onze inrichting was ook redelijk alternatief. Een oude stoel van de kringloop werd met haakwerkjes opgeleukt en van allerlei kennissen konden we meubels overnemen. Zo ruilden we ons bed met dat van de groenteboer. Een paar jaar sliepen we daar heerlijk in, tot die laatste nacht....

We hadden net de voorlopige verkoopakte van ons huisje getekend en die nacht sprong een veer uit het matras, recht mijn arm in. Hoewel de koop formeel nog niet rond was, hebben we de volgende dag de volledige winst meteen omgezet in een nieuw bed met dekbed, overtrekken, hoofdkussens en twee stoelen. Een mooi begin voor het volgende huis, in de nieuwe woonplaats.

Rien volgde de lerarenopleiding en behoorde tot de eerste groep die deze studie volgde. En dat gaf allerlei aanloopproblemen. Zo kreeg hij in het eerste jaar van twee vakken alles op universitair niveau, plus een derde vak erbij en dat kon niemand bijbenen. Later ging het wat soepeler. De studie zou viereneenhalf jaar duren, maar vlak voor mijn afstuderen kreeg Rien in de gaten dat hij eigenlijk nog maar vier tentamens en opdrachten moest doen om ook de eindstreep te halen. Met kunst- en vliegwerk (een vriendin en ik hielpen mee met het typewerk) lukte het, al duurde het nog een half jaar voor de diploma's gedrukt waren.

Dat was dus wel een heftige periode: in zes weken tijd allebei afstuderen, verhuizen en ook nog trouwen.

Nou stelde dat laatste niet zoveel voor qua voorbereiding. We hadden immers geen geld om een grote bruiloft te betalen. Een broodmaaltijd in de parochiekerk waar Riens moeder altijd "orgelde" en in de schuur van ons huis 's avonds een studentenfeest, dat was het. In die tijd waren lange jurken in de mode, vooral van ongebleekte katoen. Bij C & A vond ik een schattig en betaalbaar ding. Een hoed van vijf gulden werd door familie met bloemen versierd en ik was een prachtig bruidje. Rien had een corduroy broek, een overhemd en een leren colbert: zeer geschikte kleding voor later, als hij leraar was.

Het meest indrukwekkende van de trouwerij was wel het aantal toeschouwers. We gingen in ondertrouw in Assen en een paar dagen later viel er een brief op de mat, van de gemeentepolitie met de vraag om contact op te nemen. Precies op het moment dat wij naar de trouwlocatie zouden rijden, was de intocht van de Drentse Rijwielvierdaagse, met 11. 000 fietsers. Daarom werden wij, met onze oude Renault 4, bij de gemeentegrens opgewacht en door de politie

geëscorteerd naar het Provinciehuis. Met zoveel toeschouwers voel je je toch wel even heel bijzonder.

Vlak voor de trouwerij sprak Rien voor het eerst over het beginnen van een eigen bedrijf, later. In de fotografie, bijvoorbeeld. Het was daarom handig om op huwelijksvoorwaarden te trouwen.

Twee jaar later gingen we voor het eerst op vakantie naar Frankrijk, naar het naturistenstrand.

Daar werd de liefde voor dit mooie land geboren. Vakantieland, wel te verstaan, geen vaderland voor mij.

Later een eigen bedrijf beginnen, het leek toen nog zo vaag. Ik had ook niks met dat idee, voelde me zelf beter in een publieke functie. Iets waarin je nuttig bent, waarbij je iets betekent voor de maatschappij, waarbij je bestaan ertoe doet. Dat is ook allemaal van toepassing op degene die toiletten schoonmaakt, maar ik had toch “hogere doelen” in mijn hoofd.

Eerst werd ik buurtopbouwwerker. De Provincie Overijssel had een tijd lang alle probleemgezinnen op een hoop gegooid en dat had ongewenste neveneffecten. In die periode waren ook de laatste plaggenhutten in die buurt gesloopt. Die bewoners moesten ineens in echte huizen gaan wonen en dat verliep niet altijd even soepel. Als je de deur van de douche sloopte en er gaas voor zette, ontstond er ineens een duivenhok. En aanrechtkastjes konden ook prima dienst doen als konijnenhokken.

De woningstichting vond dit een beetje zonde van de investering. En ook de andere problemen, zoals burenruzies, gezinsproblemen en misdaad moesten worden aangepakt. Het kwam voor dat in bepaalde gezinnen zeven verschillende hulpverleners over de vloer kwamen.

Daarom werd er, als eerste in Nederland, een zogenaamd Welzijnsteam gevormd, waar alle hulpverlenende instanties hun strategie op elkaar afstemden. Deze club voorzitten, dat was een eitje voor mij, omdat het allemaal mensen waren met het hart op de goede plek. Hoe anders ging het toe in het zogenaamde “Beschuitproject”. Op de peuterspeelzaal ontdekte men dat in bepaalde zwaksociale gezinnen niet echt verantwoord werd gegeten. Sommige peuters kregen iedere dag patat, want de kraam stond op de hoek van de straat. In de zeventiger jaren waren de subsidiepotten vol en dus werd er een team van deskundigen opgezet. De psycholoog, kinderpsychiater, maatschappelijk werker, peuterleidsters...ze vochten elkaar de tent uit over de vraag wie er het

meest verstand had van deze groep mensen. Tegen zoveel arrogantie kon ik niet op.

Maar voor het uit de hand liep, gebeurde er iets anders. De jongerenwerker en ik hadden duidelijk andere opvattingen over hoe je met elkaar omgaat als collega's en met elkaars spullen. Iedereen moet wel eens een windje laten, maar er speciaal voor gaan staan, zodat ie zo hard mogelijk klinkt....dat is hooguit een keer leuk.

Met een boer laten idem. Het maakte niet uit dat ik dit onplezierig vond, het moest gewoon kunnen, volgens de jongerenwerker.

s' Avonds was altijd de jeugdsoos open. Jan en Alleman zat dan aan mijn bureau en als ik er wilde werken, moest ik mijn plek opeisen. Als dank kon ik dan de troep van omgevallen koffiekopjes, sigarettenpeuken etc. opruimen. Erover praten hielp niks.

“Dat bureau is van iedereen.”

Het waren dagelijkse ergernissen. Maar pas echt fout ging het, toen deze collega onder werktijd op zijn kinderen moest passen. Een telefoontje met het ministerie, over een belangrijke subsidie, moest ik afbreken omdat het lawaai een gesprek onmogelijk maakte.

“Klootzak!”, zei ik na een paar vergeefse verzoeken om de herrie te staken.

Natuurlijk was dit niet goed, maar het werd me even teveel. Mijn baas sprak met mij, probeerde het glad te strijken, maar de grens was bereikt. En koud had ik mijn baan opgezegd, of het ging met die collega helemaal mis. De jongeren accepteerden van mij geen enkel commentaar, en ook niet van de beheerder van het gebouw. Toen deze hen toch een keer corrigeerde, traptten ze hem volledig in elkaar. De jongerenwerker werd gezien als de aanstichter en hij mocht niet meer blijven. Toch ging ik ook weg.

Ik wilde weer studeren, een avondopleiding Nederlands volgen. Na zes weken thuis zitten begon ik me echt te vervelen. Bij een uitzendbureau hadden ze wel een aardig baantje voor mij. Binnen twee weken werd ik vervangend hoofd van een afdeling Verhuur- en Bewonerszaken bij een grote woningcorporatie, omdat de vaste kracht overspannen was. Ik moest er een daardoor ontstane wachttijd van negen maanden voor het spreekuur wegwerken.

Tegelijkertijd voerde ik een eerlijker toewijzingssysteem van de woningen in, op basis van punten. Allemaal even boeiend. Soms ook wel spannend, want niet alle klanten waren even vriendelijk. Zo had een voormalig woonwagenbewoner zijn huis volledig uitgewoond en liet hij de stichting met een forse huurschuld achter. Toen zijn vrouw zwanger was, stond hij ineens weer op de stoep,

scheldend en tierend. De directie vluchtte via de achterdeur weg en ik moest de man bij de voordeur te woord staan.

“Het is dat je een vrouw bent, anders zou je het niet na kunnen vertellen!”, beet hij me toe.

En de volgende dag beloofde de directeur, de lafbek, hem een woning...

Die baas van mij was een echte tiran, zo iemand die meteen met van alles en nog wat dreigde. Toen bijvoorbeeld een collega eens vijf minuten te laat op kantoor kwam, riep de directeur meteen:

“Nog één keer en dan kun je je boeltje pakken.”

En dat waren geen loze kreten.

Na een jaar kwam de dame die ik vervangen had terug. Toen kreeg ik een andere klus, die alleen op papier leuk bleek te zijn. Daarom zocht en vond ik iets anders.

Twee maanden nadat ik er gestopt was, ging het personeel met spandoeken de straat op om de directeur weg te krijgen. Hoewel ik er helemaal niets mee te maken had, liep een latere sollicitatie daardoor mis: de personeelschef verwisselde mij met de aanstichter van dit gebeuren. En dat was zuur: ik was eerst nummer een op de voordracht, totdat meneer K. mij ten onrechte beschuldigde. Ik heb hem daarop wel aangesproken, maar toen was het al te laat. Het was een wijze les: bij een sollicitatie alleen mensen als referentie opgeven, die je kunt vertrouwen...

Ik had op dat moment een parttime baan als lerares en wilde wel meer. Dat lukte: ik kreeg extra uren, werd schooldecaan en kreeg nog meer uren. Tot mijn stem het begaf: een minuscuul groepje op de stembanden maakte het langdurig lesgeven onmogelijk.

Op mijn verzoek werd ik “herplaatsbaar” verklaard. Daarvoor moest ik wel verschijnen voor een Rijkscommissie. Van te voren werd me gezegd:

“Pas op, het zijn bullebakken, laat je niet intimideren.”

Nou, bullebakken waren het! Het had in mijn ogen een gesprek moeten zijn over mijn mogelijkheden om weer een leuke baan te vinden. Daar dachten zij kennelijk anders over. Ik had alles maar te accepteren, ik had geen eisen te stellen en dat soort teksten. Zelfs als zij mij een vacature zouden sturen van caissière bij een supermarkt, zou ik niet mogen weigeren. Absurd, omdat juist ik degene was die niet een uitkering wilde, maar een baan. Vervolgens kreeg ik nooit een vacature van hen...

Thuis zitten was niks voor mij, maar het toeval hielp een handje. Rien kreeg een acute hernia en moest thuis revalideren. Die had zijn verpleegster dus bij de

hand. En precies op het moment dat hij weer mocht werken, kon ik kiezen uit twee banen, zelf gevonden.

De ene was op HBO -niveau, de ander op MBO- niveau. Toch koos ik voor de laatste, met meer promotiekansen in het verschiet.

Het viel niet mee, die eerste dag als ambtenaar. Bij de Sociale Dienst moest ik WWV-uitkeringen toekennen, een verlenging van de WW.

“Meneer A. heeft van die datum tot die datum bij bedrijf B. gewerkt, heeft tijdens het vorstverlet geen recht op WW en daarom stel ik u voor hem een uitkering te verstrekken van 80% van zijn dagloon, met ingang van deze datum.”

Toen ik dat eenmaal had gedaan, kende ik het kunstje. Dus ik maakte 20 kopietjes, vulde op de puntjes de juiste gegevens in en had diezelfde ochtend 20 uitkeringen toegekend. Meteen kreeg ik een collega op mijn dak:

” Niet zo hard werken, anders krijgen wij daar problemen mee!”

Ik wist niet wat me overkwam. Gelukkig waren er ook “normale” ambtenaren, die gewoon deden waar ze voor betaald werden. Ik leerde er veel over leiding geven en vooral over het gebrek eraan. Over hoe je problemen uit de weg kunt gaan, hoe slecht functionerende mensen niet worden bijgestuurd en hoe demotiverend dat kan zijn voor anderen.

Na drie jaar Sociale Zaken kreeg ik de kans om beleidswerk te gaan doen. Subsidies beoordelen en toe- of afwijzen, nota's schrijven, werken in een leuk team...ik genoot er. En toch begon het alweer te kriebelen, na een paar jaar.

Voordat ik zelf besloot om mijn heil elders te zoeken, kwam er iets volkomen onverwachts op mijn pad. Ik was inmiddels een paar jaar politiek actief, maar zag dat als “maatschappelijk nuttig”, niet iets om verder mee te komen. Gemeenteambtenaar zijn en raadslid, dat was onverenigbaar, daarom kwam een politieke functie niet in mijn hoofd op. Toen ik gevraagd werd om op de Gewestelijke Kandidatenlijst voor de Tweede Kamer te staan, nam ik dat nauwelijks serieus. Maar men haalde me over:

“De kans dat zo'n onbekende op een verkiesbare plaats komt , is nihil.”

Maar ik had buiten de waard gerekend. Er werd sterk voor mij gelobbyd, een paar ervaren mensen hadden andere prioriteiten en onbekend maakte in dit geval juist bemind.

Vier jaar en negen maanden zat ik in de Tweede Kamer en het was een periode van extremen.

Net fris in de fractie en dan binnen een paar weken al een zogenaamd Mondeling Overleg met de Minister van Sociale Zaken voeren, aan de hand van de mentor, dat wel.

En na drie maanden al de maidenspeech doen over de begroting van Welzijn en Cultuur, en later eens als woordvoerder volledig gepasseerd worden. Maar ook zelf een collega in de hoek drukken die zich ten koste van mij wilde profileren... Vol overtuiging en passie een verhaal vertellen, maar ook –eenmaal- een volledige black-out krijgen.

Van bejubeld worden tijdens een spreekbeurt, tot bijna het raam uitvliegen bij een vakbondsbijeenkomst.

Van een Minister die mij de eer gunde om een wetswijziging binnen te slepen, tot een Staatssecretaris die me bedonderde (allebei van mijn eigen partij).

Of een Staatssecretaris die bang was voor mijn vragen en dus persoonlijk even belde.

Of een Minister die me wilde dwingen een hem onwelvoeglijke motie in te trekken.

Van de coalitiepartner die niet altijd even betrouwbaar bleek en de oppositie, waar ik wel van op aan kon.

Van collega's die je blind kon vertrouwen en van valse ratten, met name in de eigen fractiegroep.

Maar ook in de eigen club mensen die me wat gunden, die een eervolle functie voor me regelden.

Het was een tombola van emoties. Maar ook een periode van heel veel leren. En van echt bijzondere dingen meemaken. Meedoen aan Sterrenslag, simpelweg omdat je volksvertegenwoordiger bent. Speechen, in het Engels, voor 1000 parlementariërs vanuit de hele wereld (en een verliefde Duitse collega die mij op dat podium rode rozen aanbood). Onderwerp: de schuldensanering van de armste landen. De huidige Minister van Buitenlandse Zaken hielp me met de tekst, als medewerker.

Thee drinken bij –toen nog Koningin- Beatrix of de koning van Zweden een hand schudden. Als waarnemer bij de eerste democratische verkiezingen in Zuid-Afrika zijn. En daar overdag de townships bezoeken en 's nachts onder begeleiding naar een dancing van donkere mensen gaan. Zelf horen en zien wat apartheid inhoudt.

Hoe ongelooflijk boeiend allemaal, het was niet de plek waar ik thuishoorde. Maar het is dodelijk om dat te zeggen, dus ploeterde ik door. Was ik eerder gewend om sollicitatiegesprekken minutieus voor te bereiden, deze keer stapte ik blind binnen bij de toetsingscommissie, die over de kandidaatstelling ging. Op simpele vragen zoals “Hoe zie jij een volgende periode?” had ik geen antwoord, omdat ik daar niet over nagedacht had. Wel maakte ik duidelijk dat ik me niet thuis voelde in de werkcultuur van “Den Haag”. En dat was toen de conclusie: Past niet in Den Haag.

Ik trok me al terug voor er een lijst gepubliceerd werd. Overigens moet ik eerlijk zijn: de partijvoorzitter van dat moment koos bewust voor mensen die mediageniek waren. Dat was ik niet. Maar juist in die periode had ik de plezierigste contacten met hem...

De nieuwe kandidatenlijst was nog maar net bekend, toen mijn oog viel op een advertentie die wel speciaal voor mij geschreven leek:

Gevraagd: een lid van De Emancipatieraad, met binding met de landelijke politiek en vrouwen-netwerken, kennis van sociaaleconomische vraagstukken. Vrouw, links, plus ervaring met emancipatie.

Diverse mensen belden me, om me op deze functie te wijzen, die paste me als een jas.

Pas toen ik als eerste op de voordracht stond, gaf “de politiek” nog een laatste zetje en volgde een Koninklijke benoeming.

Wat was dat een verademing: gevraagd en ongevraagd adviezen aan de Regering geven, met een geweldige wetenschappelijke staf die alles voor je uitzocht. We liepen ver voor de troepen uit. Schreven bijvoorbeeld een ongevraagd advies, getiteld : “Een slimme meid krijgt haar kind op tijd.” Niet om vrouwen weer achter het aanrecht te krijgen, maar om hen te wijzen op het feit dat er risico’s kleven aan het uitstellen van de kindervens.

In die periode moest ik een operatie ondergaan, die wat heftiger uitviel dan voorzien. Bijna vijf weken mocht ik niet het huis uit, laat staan naar mijn werk gaan. In mijn eentje schreef ik toen een advies over een nieuwe Nabestaandenwet. Met de rechterhand kon ik best schrijven, ik verzond mijn kladjes per fax en vervolgens typte het secretariaat mijn teksten uit.

Ik deelde mijn werkkamer met iemand van D66, met wie ik echt goed kon opschieten. Zij woonde in Haarlem, ik in Hardenberg, we winkelden dus op verschillende plekken. Toch kwamen we op een gegeven moment in exact dezelfde kleren ons kantoor binnen, alleen de kleur was anders.

En nog een toevaligheid: in het jaar 2001 verhuisden we, zonder het van elkaar te weten, allebei naar Frankrijk, allebei naar de Drôme, waar we elkaar pas jaren later weer tegenkwamen. Nog steeds hebben we een fijn contact. En beiden hebben we al die jaren juist dat kledingsetje bewaard.

Het was een geweldige tijd daar, maar bij mijn benoeming lag er al een besluit dat de Raad drie jaar later opgeheven zou worden.

Tegen die tijd ging ik dus weer op zoek naar een andere baan, onder andere via headhunters. Ik kwam er eentje tegen die nare herinneringen aan de politiek had. In mijn Kamerperiode besloot de Minister van Welzijn en Cultuur een operagezelschap uit Overijssel op te heffen. Wij, als Kamerleden, werden overvallen door de publicatie in een krant en stonden met de rug tegen de muur. Je eigen Minister afvallen mag namelijk niet. Door een goede samenwerking van de regionale Kamerleden van alle partijen konden we de helft van die subsidiekorting ongedaan maken. Je zou denken: Da 's knap geregeld, maar de betreffende man voelde zich toch voor 100% bestolen. Dat gesprek kwam niet meer goed.

Een andere headhunter benaderde mij om de fusie van twee katholieke organisaties te begeleiden.

“Heb je iets met katholieken?”, vroeg hij.

“Nou, mijn schoonmoeder is nogal actief in die kerk, maar daar houdt het voor mij ook wel mee op.”

Hij vond het geen bezwaar, ik wel.

Een derde headhunter schoof mij naar voren als hoofd van een afdeling Sociale Zaken in een grote stad. Omdat ik dezelfde politieke kleur had als de wethouder, vertrouwde het personeel het niet. Een groot geluk, bleek later, want het was een afdeling waar ze alle slecht functionerende ambtenaren ophokten. Degene die wel werd benoemd, was binnen een jaar vertrokken.

In diezelfde periode kwam ik op een receptie een ex-wethouder tegen met wie ik sprak over voor mijzelf beginnen. Hij nodigde me uit om eens op zijn werkplek te komen praten, omdat zij daar een project voor startende ondernemers hadden. Zijn baas zag het wel zitten met mij, “iemand uit Den Haag die bij alle gemeenten in Noord-Nederland een voet binnen de deur zou kunnen krijgen, om dan de projecten van de stichting te verkopen.”

Ik begon er wel aan, maar het voelde niet fijn. Voordat ik mijn twijfels naar voren kon brengen, vroeg de baas me al of ik een nieuwe unit zou willen opzetten.

Hij wilde het bestaande project voor startende ondernemers ombouwen tot een volledige opleiding, die in de vier noordelijke provincies overal van de grond moest komen. Dat was nog eens een mooie uitdaging! De directeur zag altijd alles meteen groot, je kon elk project zo over heel Nederland uitrollen.

Die opleiding kwam inderdaad van de grond en we draaiden prachtige en ook heel wisselende projecten. Bijvoorbeeld met een stel boerinnen die naast het bedrijf van hun echtgenoot zelf iets wilden beginnen. Of een groep uitkeringsgerechtigden, die zich als werknemer niet konden of wilden voegen in een strak ritme (met het romantische beeld voor ogen dat je als ondernemer de absolute vrijheid hebt).

Sommigen waren uiterst gemotiveerd om hun droom te laten uitkomen, anderen zagen het alleen als een mogelijkheid om een tijdje onder de sollicitatieplicht uit te komen. Een paar honderd plannen zag ik zo voorbijkomen, zoals van een hazelnootkwekerij, kringloopbedrijf, slijterij, bed-and-breakfast, bloemenzaak en een massagesalon.

Soms waren het absoluut onrealistische plannen, zoals een tacobar beginnen. Dat was iemand die in een ver land een vrijer had gevonden, zwanger raakte en uiteindelijk met man en kind naar Nederland kwam. Haar man moest verplicht integreren, maar had geen zin in de Nederlandse taal. Wilde automonteur worden en alleen maar een opleiding in die richting volgen. Maar dat gaat een beetje moeilijk als je de taal niet begrijpt. Daarom deed de vrouw mee aan ons project, daarmee was de uitkering tenminste veilig gesteld...

Van dezelfde sociale dienst kreeg ik een vrouw die gescheiden was van haar partner. Heel bijzonder: haar ex was meeverhuisd en woonde in dezelfde flat. En ook vreemd: haar ex handelde in zogenaamde Tiffany-lampen en dat was net het onderwerp van haar ondernemersplan. Deze sociale dienst parkeerde kennelijk lastige klanten bij ons.

Omdat we Europese subsidies ontvingen, moest ik met een bepaalde regelmaat overleggen met collega's in andere landen. Zo was ik bijvoorbeeld in Madrid, Venetië en Luik.

Met het management ging ik naar Wisconsin, Amerika. Ook dat was een geweldige ervaring.

In Amerika is er geen bijstandstelsel zoals in Nederland. Er zijn zelfs mensen die überhaupt niet voor welke vorm van ondersteuning dan ook in aanmerking komen. Of die niet een verzekering tegen ziektekosten kunnen betalen.

Maar ze hadden daar wel een heel bijzonder werkgelegenheidsproject. Als iemand zich daarvoor aanmeldde, kon hij maximaal twee jaar alle hulp krijgen die nodig was: een uitkering, ziektekostenverzekering, een opleiding,